

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Irinkov D. Mihály ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a jogtanácsos által képviselt Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember 30. napján meghozott 23.P.24.592/2014/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 254.000 (kétszázötvennégyezer) forint, míg a II. rendű felperesnek 381.000 (háromszáznyolcvanegyezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket az alperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság a Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján marasztalja az alperest az I. rendű felperes javára 39.079,6 euró, valamint 1.950.377 forint és járulékai, míg a II. rendű felperes javára 55.145 euró és járulékai tekintetében. Az I. rendű felperes előadta, hogy az alperes a 14/1662-3/2012. számú határozatával az **A. H. V.** társaságot az országhatárt átlépő illegális hulladékszállítás miatt hulladékgazdálkodási bírság és egyéb eljárási költség megfizetésére kötelezte, egyben a hulladékszállítmány és az azt szállító az I. rendű felperes tulajdonában álló kamion zárlatát biztosítási intézkedésként elrendelte. Az I. rendű felperes a határozat bírósági felülvizsgálata iránt pert indított, amelyben a Fővárosi Törvényszék a 21.K.31.473/2012/6. számú ítéletével az alperes határozatát a tehergépjármű és kamion lefoglalását biztosítási intézkedésként elrendelő részében hatályon kívül helyezte. A II. rendű felperes előadta, hogy az alperes a 14/1707-3/2012. számú határozatával országhatárt átlépő illegális hulladékszállítás miatt hulladékgazdálkodási bírsággal, illetve egyéb eljárási költség megfizetésével sújtotta, illetve a hulladékszállítmány és a II. rendű alperes tulajdonában álló kamion zárlatát biztosítási

intézkedésként elrendelte. A II. rendű felperes az alperesi határozat bírósági felülvizsgálata iránt pert indított, amelyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.29.328/2013/9. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A járműszerelvényeket az I. rendű felperes 2013. december 9. napján, míg a II. rendű felperes 2013. július 27-én vehette ismét birtokba. A felperések előadták, hogy az alperes jogellenesen tartotta zárlat alatt a felperesi járműveket, ezért köteles az I. rendű alperesi járműszerelvényben bekövetkezett károk, illetve mindkét felperes vonatkozásában az elmaradt haszon megtérítésére. Előadták, hogy az alperes a közigazgatási perekben hozott ítéletek meghozatalát követően többszöri kérésük ellenére sem bocsátotta a járműszerelvényeket a felperések birtokába. Előadták, hogy az alperes a PK 42. számú állásfoglalás szerint államigazgatási jogkörben járt el, amikor a jogellenes határozatokat meghozta, az alperes által okozott kár a felperések által rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. Az alperes jogellenes károkozó magatartása abban áll, hogy jogszabályellenesen intézkedett a felperesi járműszerelvények zárlatának elrendeléséről. Az I. rendű felperesi járműszerelvény a zárlat időtartama alatt több sérülést szenvedett, amelynek javítási költsége az I. rendű felperes által csatolt igazságügyi magánszakértői vélemény szerint 1.950.377 forint. A felperések a járműszerelvény üzemeltetésének lehetetlenné válásából eredő elmaradt hasznukat a zár alá vételt megelőző időszak adatai alapján az I. rendű felperest illetően 39.079,6 euróban, míg a II. rendű felperest illetően 55.145 euróban jelölték meg.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Előadta, hogy a zárlat visszavonása iránt nem intézkedhetett, mivel annak törvényi feltételei nem álltak fenn. A határozatok bírósági felülvizsgálata során keletkezett ítéletek a zárlat jogellenességét kimondták, azonban arra vonatkozóan nincs bírósági döntés, hogy az alperes jogellenesen nem adta volna ki a járműveket a bírósági határozatok kézhezvételét követően. Hangsúlyozta, hogy önmagában az a tény, hogy az alperes által meghozott döntéseket a bíróság hatályon kívül helyezte, még nem alapozza meg a közigazgatási jogkörben okozott kárfelelősséghez szükséges kirívóan súlyos jogszabálysértés megvalósítását. Az I. rendű felperes gépjárművét a NAV Békés Megyei Igazgatósága őrizte, így az alperesnek a jármű kiadása nem állt módjában. A zárlatra vonatkozó jogszabályi rendelkezések pedig nem tartalmazzak előírást arra vonatkozóan, hogy a zárlat elrendelését követően az elrendelő hatóságnak miként kellene gondoskodnia a gépjármű őrzéséről. A felperések által csatolt okiratok nem bizonyítják, hogy a zárlat jogellenessége és a felperések közötti kár okozati összefüggésben állnak. Vitatta a felperesi kereset összecszerűségét az elmaradt haszon körében annyiban, hogy a felperések által csatolt iratok nem a zár alá vétel időszakára vonatkoznak, így azok a kár bekövetkezésének és összecszerűségének igazolására nem alkalmasak.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 39.079,6 eurót és 1.950.377 forintot, valamint ezek kamatait, továbbá 648.180 forint perköltséget, míg a II. rendű felperes javára 54.756 eurót és kamatait, valamint 904.380 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában a Ptk. 339. § (1) bekezdésére és 349. § (1) bekezdésére utalással kifejtette, hogy a perben a felperéseknek kellett bizonyítaniuk, hogy az alperes államigazgatási jogkörben járt el, ennek során jogellenes magatartást tanúsított, amellyel okozati összefüggésben a felperéseket az általuk megjelölt összegű kár érte, továbbá, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a felperések a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vették. Megállapította, hogy a perbeli alperesi határozatokkal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nem volt helye, ezért fel sem merülhetett, hogy a felperések e téren mulasztást kövessenek el. Az alperesi határozatok bírósági felülvizsgálata iránt indított perekben hozott bírósági ítéletekből következően az alperes a határozatokat jogszabályellenesen, helytelen jogalkalmazást gyakorolva hozta meg. Az alperesnek ugyanakkor a

Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján lehetősége volt annak bizonyítására, hogy magatartása nem volt felróható, a téves jogértelmezés ugyanis önmagában felróható magatartást nem valósít meg. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor megállapította, hogy az alperesi határozatok bírósági felülvizsgálata iránti perekben hozott ítéletek indokolása szerint az 1013/2006. EK Európai Parlament és Tanácsi rendelet értelmében vett bejelentő személyétől a szállító, azaz a felperesek felelősségi köre elkülönül, amelyből következően nincs lehetőség arra, hogy a bejelentővel szemben kiszabott hulladékgazdálkodási bírság biztosításaként a szállítót, azaz a felpereseket szankcióval sújtsák, vagy bármilyen biztosítási intézkedés elszenvedésére kötelezzék. Megállapította, hogy a felperesek a bírság kiszabása iránt indult közigazgatási eljárásokban nem is voltak ügyfelek, ezért zárlat elrendelése iránti döntést a felperesekkel szemben az alperes egyébként sem hozhatott volna. Az alperesi határozatok bírósági felülvizsgálatáról szóló ítéletek által alkalmazott jogszabályhelyek értelmezése vonatkozásában kétely nem merülhetett fel, azok félreérthetetlen egyértelműséggel fogalmaznak, tehát jogértelmezési nehézség nem adódhatott az alperes számára. Ilyen körülmények között a perbeli alperesi határozatok alapjául szolgáló alperesi jogszabály-értelmezés és -alkalmazás kirívóan helytelen volt, így az alperes a kárfelelősség alól nem mentesülhet. Az okozati összefüggés körében megállapította, hogy a felperesi gépjárművek zárlata, illetve azok tényleges kiadásának alperesi magatartásra visszavezethető elhúzódnása vezetett ahhoz, hogy a felperesek a peresített időszakban a gépjárműveiket nem használhatták, amiből következően az üzemeltetés akadályoztatása nyomán elmaradt haszonból eredő káruk keletkezett. Kiemelte, hogy az alperes a gépjárművek felperesek részére történt átadásáig terjedő időben keletkezett elmaradt hasznot mindenképpen köteles megtéríteni, függetlenül attól, hogy a perbeli bírósági határozatok meghozatalát követően tanúsított-e további jogellenes magatartást. A II. rendű felperes vonatkozásában hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Törvényszék 37.Kpk.46.000/2012/5. számú végzésének indokolásából egyértelműen az derül ki, hogy a végrehajtás felfüggesztésének időtartama alatt a zárlat nem tartható fent, amelyből egyenesen következik, hogy a gépjárművet a II. rendű felperes számára a végzés meghozatalát követően vissza kellett volna adni. Az alperes védekezése keretében a felperesek által megjelölt károk összegét lényegében nem vitatta, ezért az elsőfokú bíróság csak azt vizsgálta, hogy helytálló volt-e a felperesi számítási módszer az elmaradt hasznok vonatkozásában. Megállapította, hogy miután a peres időszakban a járműszerelvények nem álltak a felperesek rendelkezésére, így a peresített időszakra vonatkozó szerződéseket nyilvánvalóan nem köthettek, ilyeneket nem is csatolhattak a perben. Ezért az elsőfokú bíróság a korábbi időszak adatai alapján kiszámított üzemeltetési bevételek és költségek figyelembevételével megállapított elmaradt haszon összegét elfogadta. Észlelte ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű felperes igénye vonatkozásában számítási hiba történt, amelynek folytán a II. rendű felperest elmaradt haszon címén megillető tőke összege helyesen 54.756 euró.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperesek keresetének elutasítását, illetve a felperesek perköltségben való marasztalását. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperesek a hulladékgazdálkodási bírság kiszabására irányuló eljárásban ne lettek volna ügyfelek. A hulladékszállítás bejelentésköteles tevékenység, amelynél a szállító az eljárás legfontosabb szereplőjének tekintendő, így a Ket. 15. § (1) bekezdése alapján a felperesek ügyféli minősége fennállt, amelyet megalapoz az a tény is, hogy az alperes a határozatokat a felperesek részére is megküldte. Amennyiben a felperesek az alperes előtt folyamatban volt közigazgatási eljárásban nem lettek volna ügyfelek, úgy az alperesi határozatok bíróság előtti megtámadásra sem lettek volna jogosultak. Az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást arról is, hogy az alperes jogszabály-értelmezése és alkalmazása kirívóan helytelen lett volna. Az alperes előadta, hogy a kirívóan súlyos jogsértés nem állapítható meg, miután annak tényét a határozatok felülvizsgálata során keletkezett bírósági ítéletek nem mondták ki. Az alperes

hangsúlyozta, hogy az alperesi határozatok bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban született ítéletek meghozatalát követően az alperes a zárlat feloldása iránt nem tudott intézkedni, különösen, hogy a zár alá vett járművek nem az alperes, hanem a NAV birtokában voltak, így azok kiadása iránt a felpereseknek a NAV-nál kellett volna fellépniük. Alperesi álláspont szerint jogellenes magatartást kizárólag valamely jogszabály megsértése alapozhat meg, illet azonban az elsőfokú ítélet nem jelölt meg. Nem volt olyan jogszabályi rendelkezés, amely a járművek kiadására vonatkozó kötelezettséget írt volna elő az alperes részére. Megalapozatlanul állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hulladékszállítmány okmányait a NAV munkatársai az alperes részére megküldték volna, ugyanis az okmányokat az alperes csak elektronikus úton, tehát másolatban kapta meg, így ezen az alapon a gépjárművek kiadásához az alperes részéről tevőleges magatartásra nem volt szükség. A kár bekövetkezésének körében az alperes nem a peresített időszakban kötött szerződéseket, hanem korábbi, de a peresített időszakra is kiterjedő hatályú szerződések csatolását hiányolta.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perkoltségben való marasztalását. Hangsúlyozták, hogy az I. rendű felperes nem a hulladékgazdálkodási bírsággal, hanem a járműszerelvénnyel zárlatát elrendelő biztosítási intézkedéssel szemben élt jogorvoslattal. Az alperes nem azzal követett el kirívóan súlyos jogszabálysértést, hogy a felpereseket ügyfélnek minősítette, hanem azzal, hogy egy harmadik személlyel szemben kiszabott hulladékgazdálkodási bírság biztosítékaként kötelezte a felpereseket zárlat eltűrésére. Tévesen hivatkozik az alperes fellebbezésében arra, hogy a határozatok felülvizsgálata tárgyában született bírósági ítéletek birtokában a felperesek a járműveket a NAV telephelyéről elszállíthatták volna. Tény, hogy az alperes a jogerős bírósági ítéletekből eredő kötelezettségeinek nem tett eleget, csak a felperesek által kezdeményezett végrehajtási eljárás során intézkedett a járművek kiadása iránt. A jogerős ítélet megszületését követően az I. rendű felperes többször kérte az alperestől a jármű kiadását, az alperesi tájékoztatásban azonban fel sem merült, hogy az I. rendű felperes a járművet alperesi intézkedés nélkül birtokba tudná venni. Ezt támasztja alá a Gyulai Vámhivatal nyilatkozata is, amely szerint a járművek feletti rendelkezési jog az alperest illette. Az I. rendű felperes által indított végrehajtási eljárásban a jármű kiadására végül az alperes által a NAV részére írt tájékoztatás alapján kerülhetett sor. Mindebből következik, hogy a járművek kiadásához az alperes tevőleges magatartására volt szükség, függetlenül attól a körülménytől, hogy a járművek okiratai ténylegesen az alperesnél vagy a NAV-nál voltak elhelyezve.

A Fővárosi Ítéltábla nem érintette az elsőfokú ítéletnek az II. rendű felperes keresetét részben elutasító rendelkezését, amely fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedett.

Az alperes fellebbezése adatalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, fellebbezett döntésével az ítéltábla egyetértett, annak jogi indokait - a fellebbezésekben foglaltakra is figyelemmel - az alábbiak szerint egészíti ki, egyebekben azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján utal.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesek a hulladékgazdálkodási bírság kiszabása tárgyában indult hatósági eljárásban nem voltak ügyfelek, mivel az alperes nem a felpereseket sújtotta bírsággal. Az alperes ennek ellenére a felperesi járművekre rendelt el zárlatot a bírság és egyéb eljárási költségek biztosítására, amellyel figyelmen kívül hagyta a Ket. közigazgatási végrehajtásra vonatkozó 125. § (2) bekezdését, amely a Ket. eltérő rendelkezése hiányában a Vht. alkalmazását írja elő. A Vht. 191. § (1) bekezdése és 194. § (1) bekezdése szerint

mind a pénzkövetelés biztosítása, mind a zárlat csak az adóssal szemben rendelhető el. Miután a bírságot nem a felperesekkel szemben szabták ki, a felperesek nem minősültek a végrehajtás kötelezettjeinek, ezért velük szemben a zárlat elrendelésének sem lett volna helye. Az alperes jogszabályellenes határozatai ugyanakkor a zárlat elrendelése körében ügyfelekké tették a felpereseket a hatósági eljárásban, így a felperesek a határozatok őket érintő részével szemben jogorvoslással élhettek. Az I. rendű felperes által indított közigazgatási perben a 31.473/2012/6. számú ítélet utal is arra, hogy az I. rendű felperes ügyféli minősége csak az alperesi határozat rá vonatkozó, a biztosítási intézkedést elrendelő része tekintetében áll fenn, amelyből következően a bírság és egyéb eljárási költség vonatkozásában a közigazgatási pert meg kellett szüntetni. A II. rendű felperest érintő alperesi határozat bírósági felülvizsgálatát a bírságolt társaság is kérte, ezért kerülhetett sor a teljes határozat hatályon kívül helyezésére és új eljárás elrendelésére.

Az alperesi magatartás jogellenessége akkor is megállapítható, ha az alperesi jogszabálysértés nem kirívóan súlyos, a jogellenességnek ugyanis nincsenek fokozatai. Az elsőfokú bíróság indoklásában helytállóan utalt arra, hogy a jogszabálysértés súlyát a felróhatóság körében kell értékelni, és helyesen állapította meg, hogy az alperes által alkalmazott jogszabályok félreérthetetlen egyértelműséggel fogalmaznak, így azok értelmezése során az alperes kirívóan téves álláspontot foglalt el, ezért a kártérítési felelősség alól nem mentesülhetett.

Az alperes fellebbezése alapján a marasztalási összeg leszállítására sincs lehetőség. Az alperes arra hivatkozott, hogy a közigazgatási határozatok felülvizsgálatával hozott bírósági ítéletek megszületése után az alperes már nem tanúsított további jogellenes magatartást. Az alperes részéről a zárlat elrendelésének jogellenességét a bíróság a közigazgatási perben megállapította, e jogellenes magatartás következményeiért az alperes a zárlat fennállásának teljes ideje alatt felelősséggel tartozik akkor is, ha további jogszabálysértés nem terheli. Az elsőfokú bíróság azonban helyesen állapította meg, hogy az alperes a közigazgatási bíróság ítéleteinek meghozatala után is jogellenesen járt el. A jogerős ítéletekre tekintettel az alperesnek a Ket. 141. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közigazgatási végrehajtást végzéssel meg kellett volna szüntetnie, azaz intézkednie kellett volna a zárlat feloldása iránt, amit elmulasztott. Nem alapos tehát az az alperesi védekezés, hogy a közigazgatási perek befejeződésével az alperesnek nem volt semmilyen teendője a zárlatot illetően. Az alperes önként nem tett eleget a jogerős ítéletből következő kötelezettségének, magatartása ezért jogellenes volt. Mindebből az is következik, hogy semmilyen jelentősége nincs annak, hogy a zárolt járművek őrzéséről nem az alperes, hanem a NAV gondoskodott. A zárlat feloldása iránt az alperesnek kellett volna intézkednie, hiszen azt nem a NAV, hanem az alperes a saját eljárásban rendelte el. A NAV előtt a felpereseket érintő eljárás nem is volt folyamatban, a NAV az őrzést nem saját hatósági eljárása keretében végezte, a kamionok kiadásáról önállóan nem dönthetett.

A II. rendű alperes által indított közigazgatási perben a bíróság 2012. november 10. napján kérelemre elrendelte a 14/1707-3/2012. számú végzés biztosítási intézkedésre vonatkozó rendelkezése végrehajtásának felfüggesztését. A Ket. 140. § (4) bekezdése alapján a felfüggesztés alatt a végrehajtható döntésben foglaltak végrehajtás szünetel, a felfüggesztésig foganatosított végrehajtási cselekmények azonban hatályosak maradnak. A felfüggesztés időpontjában a jármű lefoglalása már megtörtént, tehát annak hatályát a felfüggesztés nem érintette. Annyiban tehát alapos az alperesi érvelés, hogy a végrehajtás bíróság általi felfüggesztése nem keletkeztet kötelezettséget a zárlat alá vett jármű kiadására.

Az elmaradt haszon körében az alperes kifogásolta, hogy a felperesek nem rendelkeznek a perbeli időszakra és a lefoglalt kamionokra vonatkozó fuvarozási szerződésekkel. A fuvarozási szerződés azonban nem konkrét járműre, hanem fuvarozási feladat teljesítésére vonatkozik, amelyet a

fuvarozó a rendelkezésére álló bármilyen járművel elvégezhet, ezért nem volt jelentősége, hogy a becsatolt szerződések mely időszakra vonatkoztak. A csatolt szerződések igazolják, hogy a kamionokkal milyen haszon érhető el, ezért alkalmasak a kereset összegszerűségének alátámasztására. A kereset összegszerűségét egyebekben az alperes kifejezett bírói felhívás ellenére nem vitatta, így a felperesek bizonyítási kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek.

A kifejtettekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel köteles a felpereseknél felmerült másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek mértékét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. január 12.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Magosi Szilvia s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: